

בס"ד כ' אייר ה'תשע"ה
 הדלקת נרות - 19:07
 צאת השבת - 19:58
 רבנו תם - 20:50
 שעון קיץ - לפי הלוח המדויק של "אור החיים"

שנה חמש עשרה - עלון מס' 766
 @ ניתן להקדיש העלון והשיעור בלוויין של
 הרה"ג יצחק יוסף שליט"א, לרפואה, ברכה, פרנסה
 טובה, זיווג, הצלחה, זש"ק ולהבדיל לעילוי נשמת
 יקיריכם. טל' המערכת: 054-7743834, 08-9437333

אברהם יגל

לע"נ בבאי מוסאי בן אברהם ז"ל
 לרפואת ולהצלחת כל עם ישראל.

כפס"ד: "וואפד ירמיהו"
 (ירמיה לב')

פרשת בהר

השבת לה' לעומר
 פרקי אבות - פרק ד'

מעייני הפרשה:

- ➔ מצות השמיטה - "ובשנה השביעית שבת שבתן יהיה לארץ שדך לא תזרע וגו'"
- ➔ מצות היוכל - אחרי שבע שמיטות (אחר 49 שנה) בשנת החמישים חל היוכל.
- ➔ "כי ימוך אחיך" - מצוה לעזור לחבר בצרה ולתמוך בו בטרם יתמוטט כליל.
- ➔ איסור ריבית - התורה מזהירה שלא להלוות כספים בריבית, המכונה "נשך".
- ➔ לנהוג כבוד בעבדים - יש לנהוג כבוד בעבד עברי ולא להעבידו בעבודות פחותות.

❖ "איסורי עבודות השדה בשמיטה" **על חרישה**, עובר בעשה "בחריש ובקציר תשבות", ואינו לוקה. **על זמירה**, עובר בלאו "לא תזמור", ובעשה "ושבתה הארץ", ולוקה. **על קצירה**, עובר בלאו "לא תקצור", ובעשה "ושבתה הארץ", ולוקה. **על זריעה**, עובר בלאו "לא תזרע", ובעשה "ושבתה הארץ", ולוקה. **על בצירה**, עובר בלאו "לא תבצר", ובעשה "ושבתה הארץ", ולוקה. (רמב"ם).

❖ "את כספך לא תתן לו בנשך ובמרבית לא תתן אכלך" שלא יצטדק האדם ויאמר, שמכיוון שהוצאותיו מרובות, לכן הוא נאלץ להלוות את מעותיו בריבית. לכן מצווה אותו התורה: אל תרבה יותר מדי בהוצאות **על אכילתך** ולא תצטרך להלוות בריבית. (חתי סופר)

❖ "ועשיתם את חקתי ואת משפטי השמרו ועשיתם אותם" **חוק** הוא דבר שאינו מובן לנו, ולכן היצר מקטרג ואומר לאדם ימה לך לעשות את זה? הרי אתה לא מבין. על שאלה זו כבר ענו בני ישראל במעמד הר סיני, כשאמרו "נעשה ונשמע", נעשה ונקיים את התורה **אפילו לפני שמענו את הטעם למצוות**. וגם אם לא נבין לעולם - נעשה כי כך ציוונו ה'.

❖ "ולא תזנו איש את עמיתו ויראת מאלקיך" פירש רש"י, כאן הזהיר על אונאת דברים, שלא יקניט איש את חברו ולא ישיאנו עצה שאינה הוגנת לו. אם ניקח את סופי התיבות של "ולא תזנו איש את", נקבל את המילה **אשתו**. אומר רבי חיים ויטאל זע"א (תלמידו המובהק של רבינו הארי"ל זצ"ל) שגם אם האדם יעשה את כל החסד שבעולם עם כל הבריות, ואילו את אשתו יכעיס ויקניט - לא יזכרו לו מאומה מכל החסד שהוא עשה. ואומר הרב, עיקר הבדיקה של יסוד גמילות החסדים, שהוא משלושת העמודים שמחזיקים את העולם, הוא בכך **שבזדקים קודם כל איך עשית חסד עם האשה** - ורק אחר כך בחוץ.

❖ "וידבר ה' אל משה בהר סיני" (כ"ה א')

השמיטה נקראת **שבת הארץ**. כשם שהשבת משפיעה על ששת ימי המעשה, כך גם השמיטה משפיעה על שש השנים. הוא הדין בהר סיני: הר סיני לא התבלט בזמן שאר ההרים נאמר בהם: "למה תרצדון הרים גבנונים". לכן זכה הר סיני להשפיע ברכה לכל העולם, כשם שהשמיטה משפיעה על שש השנים הבאות.

❖ "כי תבואו אל הארץ אשר אני זיהן לכם" (כ"ה ב')

"כי תבואו אל הארץ" - כאשר יהיה לכם בהרחבה עניינים **ארציים (גשמיים)**, ותאמינו "אשר אני נותן לכם" - שהכל הוא **ממני**, ממילא תתנו אל לבכם לעשות עם זה מצוות ומעשים טובים, על ידי זה ושבתה הארץ שבת לה', ישובו הניצוצות הקדושים שיש בזה אל.

❖ "וכי ימוך אחיך ומטה ידו עמך והחזקת בו" למה כתוב עם ו' והחזקת, כמו שכתוב "ותן לך" אומר שם רש"י **יתן ויחזור ויתן**. כן כאן אצל העני והחזקת בו, ועוד פעם והחזקת **שלא יפסיק לתמוך בעני**.

❖ "אל תקח מאתו נשך ותרבית" (כה, לו)

הכלי יקר כותב כי עיקר טעם איסור הריבית הוא לפי שהוא מסיר את מידת הביטחון מן האדם, כי כל בעל משא ומתן עיניו נשואות אל ה', לפי שהוא מסופק אם ירוויח או לא, אבל הנותן בריבית, רווח שלו ידוע וקצוב, וסומך על ערבונו שבידו, ומן הייסור לבו.

❖ "ועשיתם איש אל אחוזתו ואיש אל משפחתו תשובו" (כה, י)

לאחר 49 שנה, בהן נפרדו בני המשפחה ופנו איש איש לעסקיו ונתרחקו זה מזה, הם שבים לאחוזות אבותיהם ומתאחדים בשנית. מצות השבת הקרקעות מביאה לאיחוד חיי המשפחה ותיקונם. (משך חכמה)

פִּנְתַּי הַנִּיבִים וְהַפְּתוּאִים
אימת יתוש על הפיל. = יצור קטן וחסר כח מצליח להפחיד יצור גדול וחזק.
דוגמה: הפלבלב נבח בקול רם, והשוודים נמלטו בקהלה - אימת יתוש על הפיל.
מקור: חמש אימות הן: אימת חלש על גבור, אימת מפגיל [חיה קטנה] על הארי, אימת יתוש על הפיל, אימת סממית [לְטֹאֵה קְטָנָה] על העקרב, אימת סנניית על הנשר, אימת פילבית [מין דג קטן] על ליוּתן. [שבת דף עז, עמוד ב]. (ניבונכו)

הסירו ממשול מדרך עמי!
 אין לעיין בעלון בשעת התפילה וקריאת התורה.
 העלון טעון גניזה במקום שיש עירוב, יש לטלטל ע"י קטן.

פרשת "בהר" – אין עוד מלבדו \$
 השבת נקרא את פרשת "בהר" בה מתוארת מצוות שנת השמיטה. פקודה קצרה ביטלה במחי יד את הרכוש הפרטי ואת המרדף האובססיבי אחר הפרנסה לשנה שלמה: "שָׁדָךְ לֹא תִזְרַע, וְכַרְמְךָ לֹא תִזְמַר. אֶת סְפִיחַ קִצְיֶיךָ לֹא תִקְצֹר, וְאֶת-עֵנְבֵי נִזְיֶיךָ לֹא תִבְצֹר. שְׁנַת שְׁפִתוֹן יִהְיֶה לְאֶרֶץ". מעבר להלכה המעשית, שקשורה היום בעיקר לחקלאים, כולנו יכולים להתחזק וללמוד ממצווה זו רבות על אמונה ועל היחס הבריא לרכוש הפרטי ולממון שברשותנו.
 למעשה המצווה מורה לנו בעודנו חיים בארץ ישראל להפסיק כל עבודה חקלאית ועבודת עיבוד הקרקע במחזוריות קבועה מידי שנה שביעית. באותה שנה החקלאים מוותרים על בעלותם הפרטית על שדותיהם וכל מה שגדל מעצמו נחשב לרכוש הכלל ולהפקר. בזמן זה עובדי האדמה, שבתקופת המקרא היו רוב האוכלוסייה העובדת, זונחים את עיסוקי החול ומבלים שנה שלמה בלימוד תורה ובעיסוקים רוחניים אחרים. שדותיהם הפקרו בשנה זו. עליך לכבוש את יצרך, ולראות כיצד העניים פושטים על תבואת השדה ועל פרי האילנות ונהנים מהם ללא רשותך.

"בניד בשחילי זחיים" – חינוך
 הכרת הטוב ואמירת התודה נקבעו על ידי הז"ל כמרכיב מרכזי בסדר היום: "ימודה אני" עם ההשכמה בבוקר, ברכת "מודים" בשלש התפילות, "יודה לך" בברכת המזון. ישנן כמה בחינות באמירת התודה. אמירת תודה מוציאה את האדם מהתחושה שהכל מגיע לו. ישנם המסתובבים בעולם בתחושה שבוה שהם חיים הם עושים טובה גדולה לעולם, והעולם תמיד נמצא ביתרת חובה כלפיהם. לכן כל דבר שהם מקבלים מגיע להם, ואין להם כל צורך בהכרת הטוב על מה שהם מקבלים. הדרך להביא את הבן להכרת הטוב ולנתינה להוריו, היא בכך שמייסרים אותו - בכך שמציבים לו גבולות. הגבולות, העובדה שלפעמים אומרים "לא", מחנכת לכך שלא הכל מגיע לו, ואז מה שהוא מקבל - הוא יודע להכיר על כך טובה.
 צריך להתרגל להשקפת עולם המבוססת על הפסוק "וירא אלקים את כל אשר עשה והנה טוב מאד". העולם הוא טוב, והוא צועד לקראת עתיד טוב, שלא כמו ההשקפה הפסימית הרואה את העולם כצועד לאבדון, ומפרשת כל התקדמות מדעית או טכנולוגית כנסיגה.

שיעור התורה הגדול בתבל

מקום מיוחד לשיעור
 ארגון "אברהם יגל" משדר בלוויין בכל מוצאי שבת את שיעורו של הראשון לציון הרח"ג יצחק יוסף שליט"א בבית הכנסת "אוהל מועד" בשעה 21:30 השיעור יוקרן על גבי מסך ענק. בע"ה תתקיים סעודה רביעית, בחסות "בית הלחם"

<p>כרכה והצלחה לבתי בת חוה מנב"ת שתזכה לרפואה שלימה, פרנסה טובה אושר ובעשיית. לזיווג הגון וישני בת בתיה, אילן רחמים בן בתיה הי"ו והצלחה בלימודים לאור בן בתיה הי"ו שיעלה בתורה וביראת שמיים.</p>	<p>כרכה והצלחה לבתי בת חוה מנב"ת שתזכה לרפואה שלימה, פרנסה טובה אושר ובעשיית. לזיווג הגון וישני בת בתיה, אילן רחמים בן בתיה הי"ו והצלחה בלימודים לאור בן בתיה הי"ו שיעלה בתורה וביראת שמיים.</p>	<p>כרכה והצלחה לבתי בת חוה מנב"ת שתזכה לרפואה שלימה, פרנסה טובה אושר ובעשיית. לזיווג הגון וישני בת בתיה, אילן רחמים בן בתיה הי"ו והצלחה בלימודים לאור בן בתיה הי"ו שיעלה בתורה וביראת שמיים.</p>	<p>כרכה והצלחה לבתי בת חוה מנב"ת שתזכה לרפואה שלימה, פרנסה טובה אושר ובעשיית. לזיווג הגון וישני בת בתיה, אילן רחמים בן בתיה הי"ו והצלחה בלימודים לאור בן בתיה הי"ו שיעלה בתורה וביראת שמיים.</p>
--	--	--	--

<p>כרכה והצלחה לבתי בת חוה מנב"ת שתזכה לרפואה שלימה, פרנסה טובה אושר ובעשיית. לזיווג הגון וישני בת בתיה, אילן רחמים בן בתיה הי"ו והצלחה בלימודים לאור בן בתיה הי"ו שיעלה בתורה וביראת שמיים.</p>	<p>כרכה והצלחה לבתי בת חוה מנב"ת שתזכה לרפואה שלימה, פרנסה טובה אושר ובעשיית. לזיווג הגון וישני בת בתיה, אילן רחמים בן בתיה הי"ו והצלחה בלימודים לאור בן בתיה הי"ו שיעלה בתורה וביראת שמיים.</p>	<p>כרכה והצלחה לבתי בת חוה מנב"ת שתזכה לרפואה שלימה, פרנסה טובה אושר ובעשיית. לזיווג הגון וישני בת בתיה, אילן רחמים בן בתיה הי"ו והצלחה בלימודים לאור בן בתיה הי"ו שיעלה בתורה וביראת שמיים.</p>	<p>כרכה והצלחה לבתי בת חוה מנב"ת שתזכה לרפואה שלימה, פרנסה טובה אושר ובעשיית. לזיווג הגון וישני בת בתיה, אילן רחמים בן בתיה הי"ו והצלחה בלימודים לאור בן בתיה הי"ו שיעלה בתורה וביראת שמיים.</p>
--	--	--	--

שבת שלום זמבודק

<p>בריאות והחלמה איתנה: משה נאמן בן מרים הי"ו אברהם נאמן בן מרים הי"ו מרדכי עמרני בן רבקה הי"ו ישראל פרג'י רפאל בן מרים הי"ו יצחק-חי כהן זדה בן פרידה הי"ו באבאי באבאי בן מורודי הי"ו הגנזרי אברהם בן חנוס הי"ו ובכללם לרפואת כל חולי ופצועי צה"ל ועם ישראל.</p>	<p>לעילוי נשמות: שבתאי מוסאי בן זליכה ז"ל יוסף חיים גאלי בן ג'מו ז"ל מרדכי יעקובי בן ציפורה ז"ל שלמה כהן-זדה בן זליכה ז"ל יוחאי (אבי) ז"ל בן מרגלית שתחיה יצחק שלומי בן דבורה ז"ל מסעודה ביטון בת רחל ז"ל</p>	<p>לעילוי נשמות: שבתאי מוסאי בן זליכה ז"ל יוסף חיים גאלי בן ג'מו ז"ל מרדכי יעקובי בן ציפורה ז"ל שלמה כהן-זדה בן זליכה ז"ל יוחאי (אבי) ז"ל בן מרגלית שתחיה יצחק שלומי בן דבורה ז"ל מסעודה ביטון בת רחל ז"ל</p>	<p>לעילוי נשמות: שבתאי מוסאי בן זליכה ז"ל יוסף חיים גאלי בן ג'מו ז"ל מרדכי יעקובי בן ציפורה ז"ל שלמה כהן-זדה בן זליכה ז"ל יוחאי (אבי) ז"ל בן מרגלית שתחיה יצחק שלומי בן דבורה ז"ל מסעודה ביטון בת רחל ז"ל</p>
--	---	---	---

"אל תקרי הליכות אלא הלכות"

הלכות שמירת הנפש

א. הרואה את חבריו טובע בים, או מחבלים באים עליו, ויכול להצילו, אם לא הצילו עובר על לא תעמוד על דם רעך. וגם אם רואה אשה טובעת, אסור לו להעלים עינו ממנה וחייב להצילה בכל דרך שיודע להציל. ואם מתחסד בדבר זה, הרי הוא חסיד שוטה, ועובר על לא תעמוד על דם רעך. וכל זה כשבא הדבר לידו, אבל בודאי שאין אדם מחוייב להמציא עצמו לדידי כך, ולכן אסור באיסור גמור לעבוד כמציל בבריכה או בחוף שמתרחצות שם נשים, וכל שכן בחוף מעורב.

ב. החובל באביו או אמו ולא הוציא מהם דם, חייב בה' דברים. הוציא מהם דם חייב מיתה.

ג. החובל בחבירו והזיק לו, אף אם שילם לו על הנזקים שגרם לו, צריך לפייסו ולבקש ממנו מחילה. ואסור לנחבל להיות אכזרי מלמחול לו.

ד. חולה כליות באופן רציני עד שנשקפת סכנה לחייו, וקרוב משפחתו או חבר מבקש לתרום לו כליה אחת מכליותיו, כדי להצילו, הדבר מותר על פי ההלכה, ואף מצוה לעשות כן, שאף על פי שעל פי הדין אין לאדם להכניס עצמו בספק סכנה כדי להציל את חברו מודאי סכנה, מכל מקום בנידון דידן שהרופאים אומרים שסיכונו של תורם הכליה הוא אחוז קטן ביותר, שלמעלה מתשעים וחמש אחוז מן התורמים יוצאים מן הניתוח הזה בריאים, ומאריכים ימים ושנים, בכהאי גוונא יש לומר שמצוה רבה לתרום להצילו מרדת שחת, שיש בזה משום לא תעמוד על דם רעך, וכל המציל נפש אחת מישראל כאילו קיים עולם מלא. אך יש לעשות כן רק על ידי רופאים מומחים, ושומר מצוה לא ידע דבר רע. [יחוי"ד חלק ג' עמוד רפג. יביע אומר חלק ט' חלק חושן משפט סימן יב עמוד תמה]

ה. חולה הזקוק לעירווי דם או להשתלת כליה, אין צריך להקפיד שהדם יהיה של ישראל כשר, אלא מותר לקחת דם מחילוני, או דם של גוי האוכל פיגולים. וכן מותר לו לקבל כליה להשתלה מאדם חילוני או מגוי, ובפרט במקום שיש דחיפות מצד החולה שיש שם סכנה להמתין עד שימצאו דם מתאים משל ישראל כשר. וכן בכליות. וכן לגבי השתלת קרנית העין, אדרבה עדיף לקחת דוקא קרנית של עין מגוי ולא מישראל, ושלא כמו שהחמיר בזה בשו"ת ישכיל עבדי ח"ו (חיו"ד סי' כו). וכן הסכימו גדולי זמנינו לעשות עירווי דם משל גוי, ולא להמתין למצוא דם מישראל. ומכל מקום אם אין שום חשש סכנה ואין דחיפות בדבר, נכון ממדת חסידות להמתין לקבל עירווי הדם מישראל כשר. [יביע אומר חלק ח' חלק יורה דעה סימן יא].

ו. מותר לנערה פנויה או לאשה נשואה ללכת לרופא שיעשה בפניה ניתוח פלסטי כדי לתקן ולשפר את הצורה החיצונית להתייפות ביותר. ואין בזה חשש איסור משום חובל בעצמו, בין אם היא נערה פנויה כדי שתוכל למצוא שידוך הגון כפי כבודה, ובין אם היא נשואה, כדי להתחבב על בעלה יותר. ובלבד שיהיה על ידי רופא מומחה ובעל נסיון רב, וזריז וזהיר במלאכתו, שלא תצא תקלה מתחת ידו. [יביע אומר חלק ח' חלק חושן משפט סימן יב].

ז. איש שיש בו מום או כתמים וצלקות בפניו, עד שהוא מתבייש בפני הבריות, מותר לו לעשות ניתוח פלסטי על ידי רופא מומחה כני"ל. [וראה לעיל סי' קפב, דיני לא ילבש גבר שמלת אשה]. [ילקוט יוסף, סימן תכ']

"מכל מלמד" השכלתי..."

כה הדיבור - פרשת בהר

"וידבר ה' אל משה בהר סיני לאמר". אומר רש"י: מה ענין שמיטה אצל הר סיני והלא כל המצוות נאמרו בסיני? מהשמיטה נאמרו כלליה, ופרטיה ודקדוקיה, מסיני אף כולן כך. ומדוע הפרשה מביאה דווקא את מצות השמיטה. לעניות דעתי ישנו רמז לאדם מהתיבה שמיטה דהיינו לא להשמיט שום מצוה, כלל, פרט או דקדוק שבתורה וכח הדיבור יש לו משקל גבוה לחיים. "דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם" = "סי"ת תמליל. דהיינו לעתיד לבוא ישמיעו לאדם את כל תמלילי השיחות לטוב ולרע. "כי תבוא אל הארץ" = "ר"ת הכאת, הכל מצולם. לצמתות אותיות צלמת, דהיינו במעשה ידיו קובעים את גורלנו. "שש שנים תזרע" אותיות עזרת לעצמך, דהיינו לא דיברת לשון הרע ורכילות. "תזמר" אותיות רמת, דהיינו שגם רמז זה לשון הרע. "שש שנים תזרע" = "סי"ת שמע, דהיינו לא תשמע שמע שווא. "לפי רב השנים תרבה מקנתו ולפי..." = "ר"ת תמורת לאדם שעמל בתורה. אל תקרי רב אלא רב וגם מחל על עלבונו ולא נקם. "מקנתו" אותיות נקמתו. "ולפי מעט השנים תמעט מקנתו", דהיינו לא עמל בתורה ומצוות. מעט = טיפש עשה מעט. "את כספך לא תתן לו בנשך" אותיות בשכן.

ובמרבית אותיות בו-בית-מר, דהיינו תסתכל על הקרובים, השכן, האח, העני, תראה מה מצבו במה תוכל לעזור לו ולא לחיות בארבע אמות שלך בלי להסתכל לצדדים. "ובתי החצרים אשר אין להם חמה סביב", דהיינו גם אם הורע מזלם, לא לשמוח לאידם ולדבר עליהם לשון הרע ולכעוס. "החצרים" אותיות הר חצים ידוע שכל מילה היא כחץ וחרב. ומדוע? "אין להם חמה סביב". בפועל יש שתי "חומות" ללשון, שפתיים ושיניים ובכל זאת הלשון פורצת. "וחשב את שני ממכרו והשיב את העדף" אותיות עד פה, דהיינו תדבר רק מה שצריך, את העדף תשאיר לעצמך. ומהיכן זה נובע? ממידת הגאווה שמולידה את מידת הכעס. אל דאגה גם זה רמוז. ואם לא יגאל עד מלאת לו שנה תמימה אותיות תה מים, דהיינו מגיע לך נסיון של כעס? תשתה כוס מים. עדיין כועס? תכין כוס תה עד שהוא יתקרב וודאי שגם אתה תתקרב ולא תכעס. החינוך הטוב מתחיל מביתו של האדם כלפי אישתו, ילדיו, שכניו ושאר הסובבים. ואיך מלכדים את המשפחה סביב שולחן שבת על ידי שמירת המצוות ובעיקר שבת המלכה. את שבתתי תשמרו ומקדשי = "ר"ת אשתו. ואבן משכית אותיות תמשיך את החינוך של ההורים. "לא תתנו בארצכם" = "ר"ת בת, לא תתנו בארצכם להשתחוות עליה" = "ר"ת בעל. "ומקדשי תיראו", לשמור על קדושה בבית ובחוץ. "והארץ לא תמכר" = "סי"ת אצב של תורה ומצוות מחכה לנו בעולם שכולו טוב. שזוכה לקיים כל מה שקיבלנו בהר סיני. (עבדכם הנאמן ש.א.)

" ואבותינו סיפרו לנו "

מפגש בצלע ההר

ניצוץ יהודי בעמאן

מה עושים כשהרכב נתקע בלילה חשוך על שביל נידח אי-שם ברמת הגולן? במקרה של ר' שמעון אהרוני זה הוליד למפגש יוצא דופן שסגר מעגל בן ארבעים שנה. סיפור אמיתי.

זה אמור היה להיות טיול חביב וקל למדי, רק כדי לשטוף את העיניים במראות המדהימים של נחלי הגליל השופצים מים בתקופה זו של השנה. בדרך חזור הציע הנגה, ר' שמעון אהרוני, לעצור למנוחה קצרה באחד מהמעיינות הבלתי מוכרים המפכים במורדות הגולן. בני החבורה נענו להצעה ברצון ועד מהרה מצאו את עצמם מעפילים בשביל עקלתוני צר המוליך מהכביש הראשי למרומי המדרון.

הכל התנהל כשורה עד שהגיע הזמן לשוב לכביש ולהמשיך בנסיעה הביתה. באחד העיקולים החליק הרכב מהשביל והתחפר בשכבת הבוץ שבשוליים. כל הניסיונות לחלץ את הרכב עלו בתוהו. שחרור אוויר מהצמיגים, דחיפות מפה ומשם, תחיבת ענפים ושיחים מתחת לגלגלים – שום דבר לא עזר. הישאסי' נתקע על סלע והרכב ממאן לנוע.

הלילה רד. צרצרי הגולן פצחו בתזמורת סימפוניית. מהעבר השני של ים כנרת נצצו אורותיה של טבריה. קרוב יותר, על הכביש הצמוד לים, הבליוח אורותיהם של מכוניות חולפות. אך מי יהיו לעלות בשעת לילה כזאת למרומי ההר כדי לחלץ משם רכב תקוע?

המטיילים התכנסו לאמירה נרגשת של כמה פרקי תהילים ואז התיישבו כדי לטקס עצה כדת מה לעשות. בעודם זנים בנושא ואת שלוות הערב הפר הטרטור העצבני של... רכב שטח. ר' שמעון אותה בקדחתנות לנהג הגיפ שיעצור והתחנן בפניו שיעזור להם. תדהמתו של הקיבוצניק החילוני המגודל שישב בגיף הייתה גדולה אף יותר משלהם. "א-לוהים שלח אותי אליכם", אמר בהתפעלות.

מסתבר שהוא מארגן נסיעות שטח עבור מטיילים באזור ובאותו ערב החליט "במקרה" לקצר את הדרך ולעבור בשביל הנידח, דבר שמעולם לא עשה קודם לכן. עד מהרה נקשר כבל הגרר לרכב התקוע, ותוך רגעים ספורים, לקול מצהלותיהם ותפילותיהם של בני החבורה, חולץ הרכב והוחזר לתפקודו המלא.

לאחר שתמה ההרפתקה פתח ר' שמעון בשיחת נימוסין עם המשיע שלהם. "מאיזה קיבוץ אתה?", התעניין לדעת.

"קיבוץ איילת השחר", באה התשובה.

"האומנם?", שאל ר' שמעון בסקרנות. ארבעים שנה קודם לכן נהרג אחיו של ר' שמעון, מוטי אהרוני, במהלך פעילות מבצעית נגד מחבלים בגזרת בקעת הירדן. אחד מפיקודיו, אסף רוזנגרטן, שנהרג אף הוא באותה היתקלות, היה חבר קיבוץ איילת השחר.

"אתה מכיר את משפחת רוזנגרטן?", שאל אותו ר' שמעון.

הקיבוצניק הסתכל בתימהון על הידוסי' שלפניו. "מאיפה אתה מכיר את משפחת רוזנגרטן? אני יואב רוזנגרטן".

ר' שמעון חש שהדיבור נעתק מפיו. "אני אחיו של מוטי אהרוני", אמר בשקט.

יואב נדהם ואמר. "ואני... אני אחיו של אסף רוזנגרטן".

על צלע ההר המחשיך והולך עמדו שני ה"אחים" והתחבקו בהתרגשות, זה 'דוסי' עם חולצה לבנה וציציות המשתלשלות בחוץ וזה קיבוצניק בחולצת טי-שירט ורעמת שיער ענקית, שניהם יהודים, שניהם בני אברהם יצחק ויעקב, שניהם לא התראו מזה ארבעים שנה, ושניהם נפגשו על צלע הר נידח בדיוק ברגע הנכון.

זה מה שנקרא 'השגחה פרטית', לא?

לפני כארבעים שנה צעירה יהודיה בשם שושנה בוארון הכירה בחור ערבי. היא התאסלמה במסגד ביפו והתחתנה איתו. הבעל הערבי היה קשור לארגון באש"ף ומעורב בפעילות חבלנית עוינת. בשנת תשל"ד הוא הטמין בכיכר ציון מקרר גדוש בחומר נפץ, פיגוע בו נרצחו 17 יהודים. כעבור חודשים אחדים הצליח השב"כ לעלות על עקבותיו. הוא נלכד, נשפט, ונידון ל-17 מאסרי עולם מצטברים כמניין היהודים שהרג. גם בתקופת המאסר המשיכה אשתו היהודיה ללוות אותו בנאמנות. היא ביקרה אותו מדי שבוע בכלא, וסיפקה לו כל מחסורו. לא ארכו אפוא השנים ובמסגרת עסקת גיבירלי שוחרר גם הרוצח מכיכר ציון וגורש לירדן. אשתו ושלושת הילדים הצטרפו אליו. הם הקימו את ביתם בעמאן כמשפחה מוסלמית לכל דבר. הילדים גדלו בזהות ערבית למרות שידעו גם לדבר עברית. בתחילת שנות התשעים נוצרו קשרים דיפלומטיים רשמיים בין ישראל לירדן. בעיתונות הירדנית פורסמה מודעת 'דרושים' עבור פקידה דוברת עברית שתוכל לעבוד בנציגות הירדנית בתל אביב. יפה, אחת מבנותיה של שושנה, הציעה את עצמה לתפקיד והתקבלה. כך היא מצאה את עצמה עובדת בתל אביב, לא הרחק מהמקום בו חיו בעבר הוריה, כשהיא מוקפת ביהודים למרות שהיא המשיכה לראות את עצמה כערבייה לכל דבר.

איש עסקים דתי שהגיע לנציגות הירדנית לרגל עסקיו הסתקרן למשמע העברית שבפיה. יפה סיפרה לו את סיפור חייה יוצא הדופן. או אז היא התוודעה לראשונה לעובדה שמבחינת היהדות היא נחשבת ליהודיה לכל דבר. בעקבות התגלית החלה יפה להתעניין בזהותה היהודית. היא מצאה את עצמה מבקרת בשעות הערב בחוגי יהדות, כאשר למחרת היא מבקרת במסגד. נוצרו אצלה קונפליקטים ולבטים. האם אני ערבייה כמו אבי או בת ישראל כשרה כפי שמלמדים אותי בחוגי היהדות?

סערת הנפש לא נתנה לה מנוח. בשלב מסוים היא עלתה על אוטובוס ונסעה לירושלים מתוך כוונה לבקר במסגד אל-אקצה. אולי שם, כך חשבה, בצילו של המסגד המקודש לאסלאם היא תצליח למצוא מרוגע לרוחה הסוערת. היא צעדה באיטיות, סופגת לתוכה את האווירה הערבית המוכרת לה כל כך. ואז, בעודה צועדת לאיטה, נתקלו עיניה במשהו שונה, משהו זר שלא היה שייך להוויה המוסלמית שמסביב ושהזכיר שיש לה שורשים במקומות אחרים. היא ראתה שלט קטן וצנוע עליו התנוסס חץ ולצידו המילים: "לכותל המערבי". למשך רגעים אחדים היא עמדה שם כמהופנטת. הכותל מימין, אל-אקצה משמאל, והיא - בתוך. לאן ממשיכים? מהו הצעד הבא? ולפתע, בלי שהיא עצמה תהיה מודעת למעשיה, היא מצאה את רגליה מוליכות אותה ימינה, במורד המדרגות התלולות היישר אל תוך הרחבה המוצפת באלפי מתפללים יהודים איתם היא התערבה וכמותם היא התקרבה לאבנים העתיקות כדי לשפוך את צקון לחשה בפני בורא כל עולמים. היה זה רגע מכריע שבעקבותיו היא הגדירה את עצמה סופית כיהודיה.

יפה המשיכה להתקרב ליהדות, התחזקה בשמירת המצוות ולבסוף החליטה להקים את ביתה יחד עם בחור יהודי, אף הוא שומר תורה ומצוות. ערב נישואיה סיפרה יפה לאחד הרבנים שליוו אותה בדרכה שהיא מקווה שבעזרת ה' יהיו לה הרבה ילדים. "בורר", אמר לה הרב, "השאיפה הטבעית של כל אישה שיהיו לה ילדים".

"לא הבנת, כבוד הרב", השיבה יפה בשקט. "לי יש רצון מיוחד בילדים. אני מקווה שאזכה להוריד לעולם הרבה נשמות יסודיות, כנגד היהודים שאבי סילק מן העולם. כך ארגיש שסגרתי את המעגל ותיקנתי את מה שקלקל הדוד הקודם..." (מפי הרב נויגרשל שליט"א)